ञ. जिल्लाको परिचयः

रोल्पा जिल्ला राप्ती अंचलको ५ वटा जिल्लाहरु मध्ये एक विकट पहाडी जिल्ला हो । यस जिल्लाको पूर्वमा वाग्लुङ र प्यूठान, पश्चिममा सल्यान, उत्तरमा रुकुम र दक्षिणमा दाङ जिल्ला रहेको छ । यस जिल्लाको सदरमुकाम लिबाङ हो । यस जिल्लामा ४९ वटा गा.वि.स. १ नगरपालिका, २ निर्वाचन क्षेत्र र ११ इलाका रहेकाछन् भने नयाँ संरचना अनुसार १ नगरपालिका र ९ गाउपालिका गरि जम्मा हाल १० वटा स्थानिय तह रहेका छन् । जातिगत हिसाबले मगर ४३.७८ प्रतिशत, क्षेत्री ३३.३८ प्रतिशत, कामी १०.५० प्रतिशत र अन्य १२.३४ प्रतिशत रहेको छ । भौगोलिक विविधता तथा वर्ग संघर्ष (द्धन्द्ध) को मूलथलो मानिने यस जिल्लामा प्राकृतिक सौन्दर्यका मनोरम छटाहरुको प्रचुर उपहार र जलजला जस्ता धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रले यस जिल्लाको परिचय दिएका छन् तर अत्यन्तै विकट भूगोल,शैक्षिक एवं सामाजिक चेतनाको अभावको कारण उल्लेखित सौन्दर्य ओझेलमा परेको तीतो यथार्थ विर्सन मिल्दैन । आर्थिक हिसावले अत्यन्तै कमजोर भएकोले खेतीयोग्य जमिन बाट समेत परिवार धान्न धौ-धौ परिरहेको कारण यहाँको अधिकांश जनशक्तिहरु बैदेशिक रोजगारको सिलसिलामा विदेश पलायन भइरहेका छन् । पूर्वाधारको हिसावले यो जिल्ला निकै पछाडि परेको छ ।

रोल्पा जिल्लामा गरिवी निवारण कोषको कार्यक्रम मिति २०६२/०६३ साल देखि लागु भएको थियो । तत्कालीन अवस्थामा यस जिल्लामा एक मात्र सहयोगी संस्था अथार मगरात मगर प्रतिष्ठानद्धारा यो कार्यक्रम शुरुवात भएको थियो । रोल्पा जिल्ला दश वर्षे द्धन्द्धबाट ग्रसित तथा गरिवीमा ७५ जिल्लामा ६६ औं स्थानमा पर्ने भएकोले पनि यो जिल्लामा कोषको कार्यक्रम लागु हुनमा प्राथमीकीकरणमा परेको हो । आ.ब. २०६६/०६७ देखि अन्य ४ साझेदारी संस्था थपिए पश्चात हाल ५ वटा सहयोगी संस्थाले जिल्लमा गरीबी निबारण कोष कार्यक्रम संचालन गरिरहेका छन् ।

ट. रोल्पा जिल्लामा कोष कार्यक्रमः

यस गरीबी निबारण कोष कार्यक्रमको रोल्पा जिल्लाका ५ वटा सहयोगी संस्थाहरुबाट जिल्लाका १ नगरपालिका र ९ वटा गाउपालिका अर्थात साविकका ५१ वटा गाविसमा कार्यक्रम संचालन

गरिसकेको छ । रोल्पा जिल्लामा कार्यक्रम संचालनको सुरुवात आव २०६२.०६३ मा ४ वटा साविकका गाविसमा संचालन गरेको थियो । कार्यक्रम विस्तारको क्रममा आव २०६६.६७ मा आएर थप ४ वटा सहयोगी संस्थाहरु कोषले कार्यक्रम संचालनका लागि सहयोगी संस्थाको रुपमा छनौट गरि जिल्लाका थप १८ वटा साविकका गाविसमा कार्यक्रम विस्तार गरि ५ वटा सहयोगीबाट जम्मा २२ वटा साविकका गाविसमा कार्यक्रम विस्तार गरेको थियो । यो जिल्ला १० वर्षे द्धन्द्धबाट विकासको क्षेत्रमा पछि परेको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै कार्यक्रमलाई थप विस्तारको क्रममा आव २०६९.०७० मा आएर थप १० वटा साविकका गाविसमा कार्यक्रम विस्तार गरि जम्मा ३२ वटा गाविसमा आय आर्जन, भौतिक पुर्वाधार, क्षमता विकास र समाज परिचालन सम्बन्धि विभिन्न क्रियाकलापहरु संचालन गर्दै आएका थिए भने आव २०७०.०७१ मा आएर थप १० गाविसमा कार्यक्रमलाई विस्तार गरियो । हाल ५ वटा सहयोगी संस्थाले थप ९ वटा साविकका गाविसमा कार्यक्रम विस्तार गरि रोल्पा जिल्लाका सवै साविकका गाविस अर्थात १ नगरपालिका र ९ गाउपालिकामा कार्यक्रम विस्तार भैसकेको छ ।

३. सहयोगी संस्थाको विवरण :

१। जिसस स्थानिय विकास कोषको सचिवालय, रोल्पा

२। दलित महिला सचेतन केन्द्र(ड्वाक)नेपाल, रोल्पा नपा

३। अथार मगरात मगर प्रतिष्ठान, रोल्पा नपा

४। विकास सरोकार समाज(डिकोस)रोल्पा, रोल्पा नपा

५। ग्रामिण विकास तथा चेतना समाज, नेपाल रोल्पा नपा

जिल्लाको नक्सा राख्ने नयाँ संरचना अनुसार

द्ध. सामुदायिक संस्थाको विवरण : रोल्पा जिल्लामा कार्यरत सहयोगी संस्थाबाट प्रतिवेदन अवधि सम्म जम्मा ६६१ वटा सामुदायिक संस्थाहरु गठन भईसकेका छन् जस मध्ये हाल सम्म ६१५ दर्ता तथा सम्झौता, १२ वटा दर्ता भई सम्झौता प्रकृयामा र ३४ वटा सामुदायिक संस्थाहरु गठन भई दर्ता र सम्झौता प्रकृयामा रहेका छन् ।

तालिका नं.ज्ञ : सामूदायिक संस्थाको अवस्था विवरण

क स	नगरपालिका गाउपालिका	कुल सा.सं.	दर्ता तथा सम्भौता भएका सा.सं.	दर्ता भएका सा.सं.	गठन भएका सा.सं.
ज्ञ	रोल्पा नपा	135	131	2	2
द्द	थबाङ	57	56	0	1
घ	सुनाछहरी	79	74	4	1
द्ध	लुंग्री	16	11	0	5
छ	सुवर्णावती	36	31	3	2
ट	रुन्टिगाढी	55	49	1	5
ठ	त्रिवेणी	40	31	2	7
ड	माडी	70	70	0	0
ढ	सुकिदह	103	93	0	10
ज्ञण	दुईखोली	70	69	0	1
	जम्मा	**661**	**615**	**12**	**34**

छ. कार्यक्रममा लाभान्वित विवरण : रोल्पा जिल्लामा कार्यरत सहयोगी संस्थाबाट प्रतिवेदन अवधि सम्म जम्मा ६६१ वटा सामुदायिक संस्थाहरु गठन भईसकेका छन् जस मध्ये हाल सम्म ६१५ दर्ता तथा सम्भौता, १२ वटा दर्ता भई सम्भौता प्रकृयामा र ३४ वटा सामुदायिक संस्थाहरु गठन भई दर्ता र सम्भौता प्रकृयामा रहेका छन् । उक्त सामूदायिक संस्थाहरुमा आवद्ध लाभान्वित कुल १७१०१ घरधुरी रहेका छन् जस मध्ये दलित ३९०८, जनजाति ८२७२ र अन्य ४९२१ छन् । लैंगिक हिसाबले महिला १२२१६ र पुरुष ४८८५ जना लाभान्वित भएका छन् । जनसंख्याको हिसावले महिला ४६११९ र पुरुष ४५४२२ गरी जम्मा ७४६५७ जना प्रत्यक्ष रुपमा लाभान्वित भएका छन् । जसको विस्तृत विवरण तालिका नं. २ मा देखाईएको छ ।

तालिका नं. द्द : कार्यक्रममा आव४ ३रधुरी तथा जनसंख्या विवरण

क सं.	नगरपालिका गाउपालिका	सा.सं. संख्या	जातिगत			लैंगिक		जनसंख्या		
			दलित	जनजाति	अन्य	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	जम्मा
ज्ञ	रोल्पा नपा	ज्ञघछ	डद्धछ	ज्ञडघढ	ज्ञज्ञडद्ध	ढद्धड	द्दढद्दण	ज्ञणठघघ	ज्ञणडठछ	द्दज्ञद्दघघ
द्द	थबाङ	छठ	द्दठज्ञ	ढद्धज्ञ	द्द	घडठ	डद्दठ	घठछद्द	घडघद्द	ठछडद्ध
घ	सुनाछहरी	ठढ	छज्ञद्द	ज्ञद्दढण	द्धण	डज्ञढ	ज्ञणद्दघ	टज्ञघढ	टणटट	ज्ञद्दज्ञज्ञद्ध
द्ध	लुंग्री	ज्ञट	ज्ञघद्द	ज्ञज्ञद्द	ज्ञद्दद्द	ज्ञद्दछ	द्दद्धज्ञ	ज्ञज्ञठद्ध	ज्ञज्ञछट	द्दघघण
छ	सुवर्णावती	घट	द्दढण	घछड	द्दणट	द्दणछ	टद्धढ	टछड	ज्ञणणड	ढडज्ञ
ट	रुन्टिगाढी	छछ	द्धणद्द	टढण	द्दठठ	घठठ	ढढद्द	टद्धज्ञ	ज्ञद्दटट	टघड
ठ	त्रिवेणी	द्धण	द्दठट	छज्ञघ	घघण	घटढ	ठछण	द्दटडट	द्दटणड	छणछड
ड	माडी	ठण	घछछ	ढडढ	द्धढद्ध	छठट	ज्ञद्दटद्द	छज्ञछघ	द्धढघज्ञ	द्धद्धठठ
ढ	सुकिदह	ज्ञणघ	द्धणछ	द्धटट	ज्ञढछण	द्धडद्द	द्दघघढ	ढणटछ	ढणघट	ज्ञडज्ञणज्ञ
ज्ञण	दुईखोली	ठण	द्धद्दण	ज्ञणठद्ध	घज्ञट	छढठ	ज्ञद्दज्ञघ	छद्धद्दज्ञ	छघद्धज्ञ	द्दज्ञद्धज्ञ
	जम्मा	**टटज्ञ**	**घढणड**	**डद्दठद्द**	**द्धढद्दज्ञ**	**द्धडडछ**	**ज्ञद्दद्दज्ञट**	**द्धछद्धद्दद्द**	**द्धटज्ञज्ञढ**	**ठद्धटछठ**

ट. मासिक बचत विवरण: कोष कार्यक्रममा आवद्ध कूल ६६१ सामूदायिक संस्थाका १७१०१ जना सदस्यहरुबाट हाल सम्म जम्मा नियमित मासिक बचत रु. १०३२०५९४ रुपैया वचत कोषमा रहेको छ ।

तालिका नं. घ : कार्यक्रममा आव४ ३रधुरी तथा जनसंख्या विवरण

क स	नगरपालिका गाउपालिका	सा.सं. संख्या	हाल सम्मको कुल मासिक बचत	कैफियत
ज्ञ	रोल्पा नपा	ज्ञघछ	ज्ञढठज्ञज्ञज्ञण	
द्द	थबाङ	छठ	ढद्धटटढघ	
घ	सुन५हरी	ठढ	छघद्दठडछ	
द्ध	लुंग्री	ज्ञट	द्दछण्द्दटण	
छ	सुवर्णावती	घट	घज्ञठटज्ञछ	
ट	रुन्टिगा९	छछ	ठठडद्दज्ञड	
ठ	त्रिवेणी	द्धण	द्धद्धज्ञठज्ञछ	
ड	मा्दि	ठण	डण्ज्ञछद्दघ	
ढ	सुकिदह	ज्ञण्घ	घछद्दटछटछ	
ज्ञण	दुईखोली	ठण	ठछद्धज्ञज्ञण	
	जम्मा	**टटज्ञ**	**ज्ञण्घद्दण्छढद्ध**	

ठ. आय आर्जन : रोल्पा जिल्लामा ५ वटा सहयोगी संस्थाहरुबाट हाल सम्म आय आर्जनमा कुल ६१३ वटा सामूदायिक संस्थाहरु संग सम्झौता गरि सकेको छ । आय आर्जनमा कोष संग सम्झौता भए बमोजिम कोषबाटको कुल अनुदान रु. १९२७२६७७३ र घुम्तिकोषको लागि समुदायको योगदान जम्मा रु. २०२०९३३५ र अन्य निकायको अनुदान रु. १५०३९१ गरि जम्मा रु.२१३०८६४९९ बराबरको सम्झौता गरि विभिन्न किसिमका आय आर्जन, क्षमता विकास, अनुगमन तथा व्यवस्थापनका क्रियाकलापहरु संचालनमा रहेका छन् ।

तलिका नं.द्ध कोषसंग हाल सम्मको सम्झौता विवरण

क स	नपा गापा	सा.सं. संख्या	कोषको अनुदान	समुदायको योगदान	अन्य	जम्मा	कैफियत
ज्ञ	**रोल्पा नपा**	ज्ञघज्ञ	छघछघढद्धज्ञण	छण्डडज्ञठण	ण	छडटद्दठछडण	
द्द	**थबाङ**	छट	ज्ञटण्द्धडद्दछ	ज्ञछद्दज्ञद्धडण	ण	ज्ञठछद्दटघण्छ	
घ	**सुन५हरी**	ठद्ध	द्दज्ञडघढघघद्द	द्दज्ञद्दण्डछण	ण	द्दघढटण्ज्ञडद्द	
द्ध	**लुंग्री**	ज्ञज्ञ	द्धण्घघडद्दण	द्धज्ञढज्ञण्ण	ण	द्धद्धछद्दढद्दण	
छ	**सुवर्णावती**	घज्ञ	टटडढज्ञज्ञछ	ठढछठछण	ण	ठद्धडद्धडटछ	
ट	**रुन्टिगा९**	द्धढ	ज्ञज्ञघठज्ञटण्ण	ज्ञद्दद्धद्दद्धछछ	ण	ज्ञद्दटज्ञद्धण्छछ	
ठ	**त्रिवेणी**	घज्ञ	ठज्ञढज्ञघज्ञण	ढद्दछण्छण	ण	डज्ञज्ञटघटण	
ड	**मा्दि**	टढ	द्दद्दठण्ण्द्धज्ञट	द्दघटघघण्ण	ण	द्दछण्टघठज्ञट	
ढ	**सुकिदह**	ढघ	द्दडठज्ञघद्धघण	घघढढघद्दण	ज्ञछण्घढज्ञ	घद्दद्दटघज्ञद्धज्ञ	
ज्ञण	**दुईखोली**	टड	द्दण्टद्धघछज्ञछ	द्दघघघडटण	ण	द्दद्दढठठघठछ	
	जम्मा	**टज्ञघ**	**ज्ञढद्दठद्दटठठघ**	**द्दण्द्दण्ढघघछ**	**ज्ञछण्घढज्ञ**	**द्दज्ञघण्डटद्धढढ**	

ड. भौतिक पुर्वाधारः रोल्पा जिल्लामा प्रतिवेदन अबधि सम्म ५ वटा सहयोगी सस्थाहरुबाट जम्मा ७० वटा आयोजनाहरु सम्पन्न भईसकेका छन् । जसमा खानेपानी ५२, सिचाई ७, विद्युत ८, घाडेटो बाटो २ र सामुदायिक भवन १ रहेका छन् ।

तालिका नं.छ कोष संग पुर्वाधार तर्फको सम्झौता विवरण

क स	योजनाको प्रकार	आयोजना संख्या	कोषको अनुदान	समुदायको योगदान	अन्य	जम्मा	लाभान्वित घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या
ज्ञ	**खानेपानी**	छद्द	द्दटण्छछद्दडड	ज्ञण्डडडण्घडा।ज्ञ	छण्ण्ण्ण	घटढढघघद्दटा।द्द	ज्ञद्दण्द्ध	टढद्दघ
द्द	**सिचाई**	ठ	द्धण्ठढण्टण	ज्ञज्ञघढढण्ठा।द्ध	ण	छद्दज्ञडढटठा।द्ध	ज्ञठज्ञ	ज्ञण्घद्द
घ	**विद्युत**	ड	द्दघघद्दद्धघडघ	घद्धडद्धघटट	ज्ञण्डद्धण्ण्ण	द्दठडढद्दठद्धढ	टठघ	द्धघण्ट
द्ध	**बाध्**	द्द	ण	ण	ण	ण	ण	ण
छ	**भवन**	ज्ञ	टठघद्दद्दढ	ज्ञटद्दद्धटज्ञ	ण	डघछटढण	ज्ञण्ट	छठड
ट	**जम्मा**	**ठण**	**छद्धज्ञघज्ञढटण**	**ज्ञछटठद्धठठघ**	**ज्ञज्ञघद्धण्ण्ण**	**ठण्ढद्धण्ठघघ**	**द्दज्ञछद्ध**	**ज्ञद्दडघढ**

ढ. ३ुम्तिकोष विवरण: कोषको कार्यक्रम संचालित रोल्पा जिल्लाको कार्यक्षेत्रमा हाल सम्म गठन भई कोष संग सम्झौता भएका कुल ६१५ वटा सामुदायिक संस्थाका हरुमा घुम्तिकोषको रुपमा कोषबाट रु. १७१४३७५५१ र समुदायको योगदान रु.१३४८६२४५ गरि जम्मा रु. १८४९२३७९६ लगानीमा रहेको थियो भने हाल घुम्तिकोष परिचालन गरि व्याज तथा जरिवानाबाट रु. ६८४७७७३९ आम्दानी गरि घुम्तिकोषमा ३७ प्रतिशतले बृद्धि भईसकेको छ । जसको विस्तृत विवरण तालिका नं. ६ मा देखाईएको छ ।

तालिका नं.ट हाल सम्मको ३ुम्तिकोषको विवरण

क्र स	नपा गापा	सा.सं.संख्या	कोषबाट प्राप्त अनुदान	समुदायको योगदान	व्याजबाट आम्दानी	जम्मा
ज्ञ	रोल्पा नपा	ज्ञघज्ञ	द्धछद्धटछद्धटण	घघद्दटणण	द्दटणद्धणणद्दद्ध	ठज्ञघटटणद्धढ
द्द	थबाङ	छट	ज्ञघटद्दज्ञज्ञद्दण	ज्ञद्धढछडढठ	टणटडद्धठद्ध	द्दज्ञज्ञडछद्धढज्ञ
घ	सुनछहरी	ठद्ध	ज्ञडद्दद्दढछछण	ज्ञठघज्ञडठघ	द्धघद्धद्दटद्धघ	द्दद्धद्दद्धद्दठज्ञज्ञ
द्ध	लुंग्री	ज्ञज्ञ	द्दढढज्ञणछट	द्धज्ञछज्ञणण	ण	घद्धणटज्ञछट
छ	सुवर्णावती	घज्ञ	टटडढज्ञज्ञछ	ठढछठछण	ज्ञद्धज्ञज्ञघद्धट	डडढटद्दज्ञज्ञ
ट	रुन्टिगाढी	द्धढ	ज्ञज्ञद्दणडटद्दण	ज्ञज्ञद्धद्दद्दणछ	द्दडढद्दटद्दछ	ज्ञछद्दद्धघद्धछण
ठ	त्रिवेणी	घज्ञ	टडढणघज्ञण	ठद्दछठणण	टढढद्धज्ञघ	डघज्ञछद्धद्दघ
ड	माडि	ठण	ज्ञढटद्धद्धघठठ	ज्ञटढघछणण	ज्ञज्ञडढद्धद्धज्ञण	घघद्दघद्दद्दडठ
ढ	सुकिदह	ढघ	द्दडठज्ञघद्धघण	घघढढघद्दण	ज्ञज्ञटज्ञटघज्ञठ	द्धघठद्दढणटठ
ज्ञण	दुईखोली	टढ	ज्ञठढडद्धछज्ञघ	ज्ञठछद्धघणण	घछज्ञद्दद्धडठ	द्दघद्दछज्ञघणण
	जम्मा	**टज्ञछ**	**ज्ञठज्ञद्धघठछछज्ञ**	**ज्ञघद्धडटद्दद्धछ**	**टडद्धठठठघढ**	**द्दछद्दडटडज्ञद्धछ**

जिल्लामा कोष कार्यक्रमको स्तम्भ चित्रमा विश्लेषण

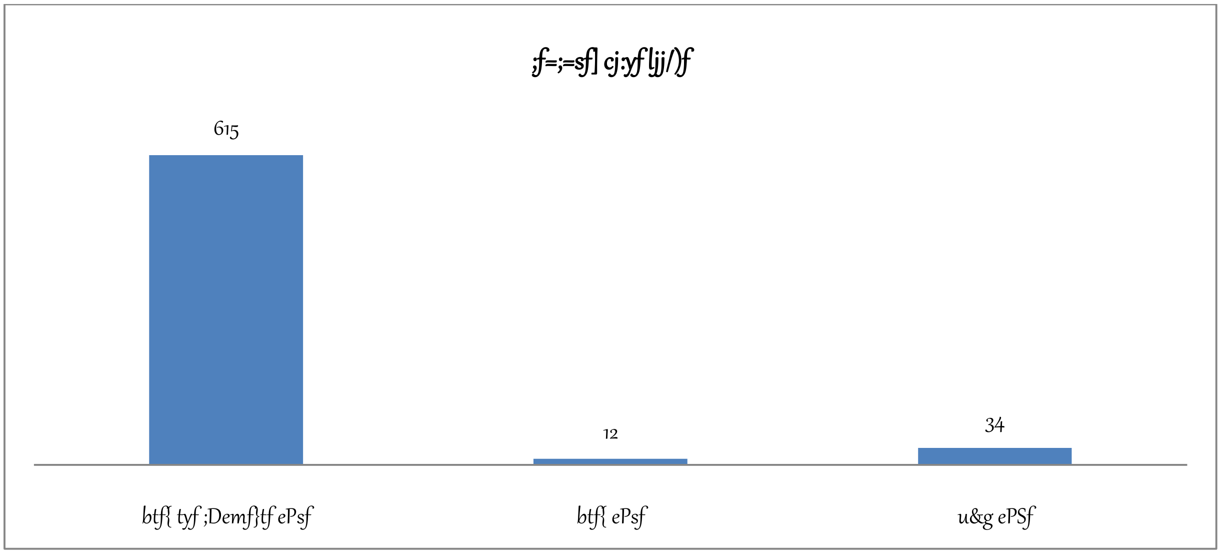

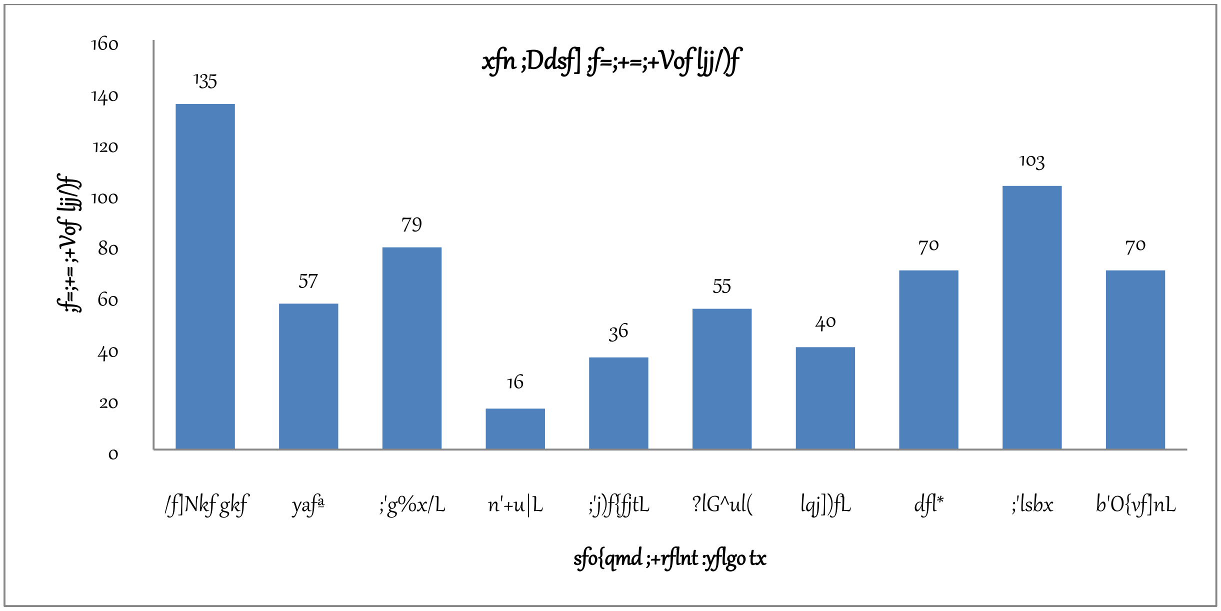
xfn ;Ddsf] ;f=;+=;+Vof ljj/)f
f=;+=;+Vof ljj/)f
135
57
79
16
36
55
40
70
103
70
/f]Nkf gkf
yaf{
;'g%x/L
n'+u|L
;'j)f{fjtL
?lG^ul(
lqj])fL
dfl*
;'lsbx
b'O{vf]nL
sfo{qmd ;+rflnt :yflgo tx

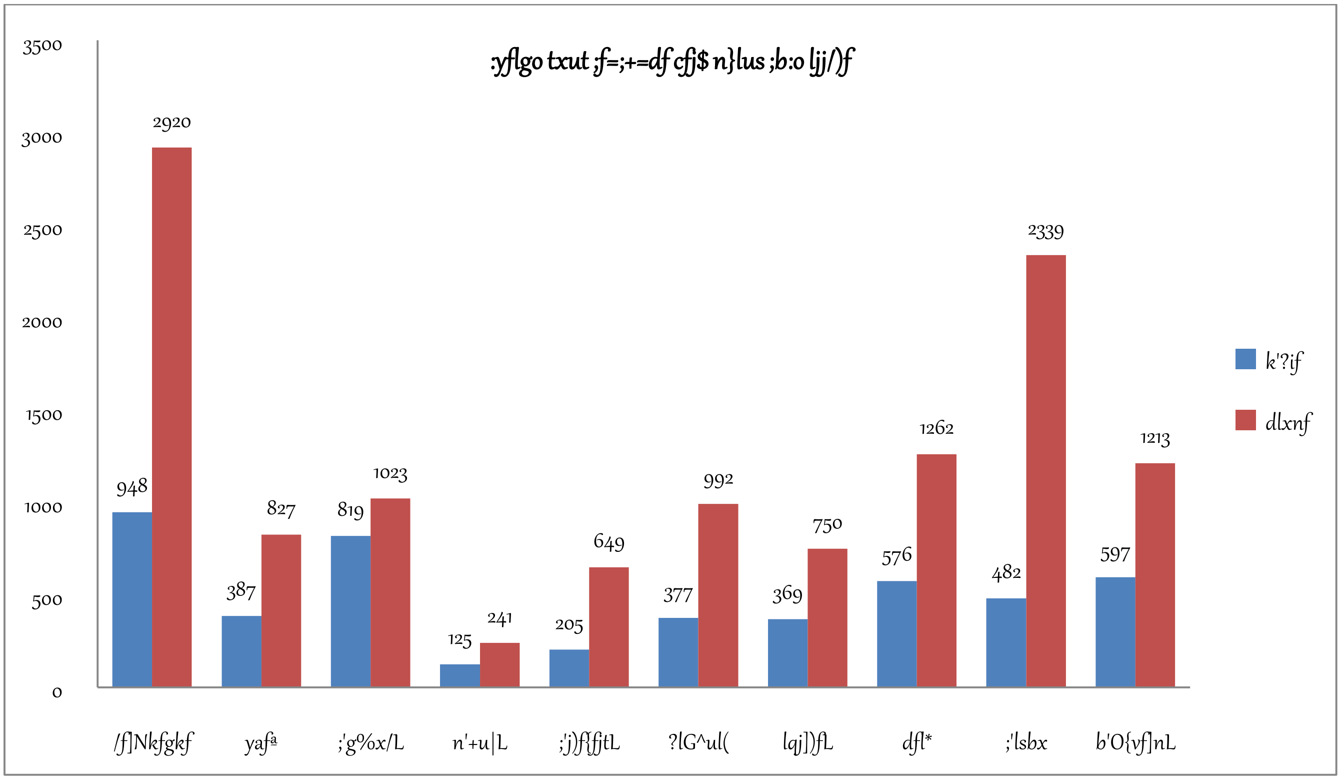
:yflgo txut ;f=;+=df cfj$ n}lus ;b:o ljj/)f
k'?if
dlxnf
948
2920
387
827
819
1023
125
241
205
649
377
992
369
750
576
1262
482
2339
597
1213
/f]Nkfgkf
yaf{
;'g%x/L
n'+u|L
;'j)f{fjtL
?lG^ul(
lqj])fL
dfl*
;'lsbx
b'O{vf]nL

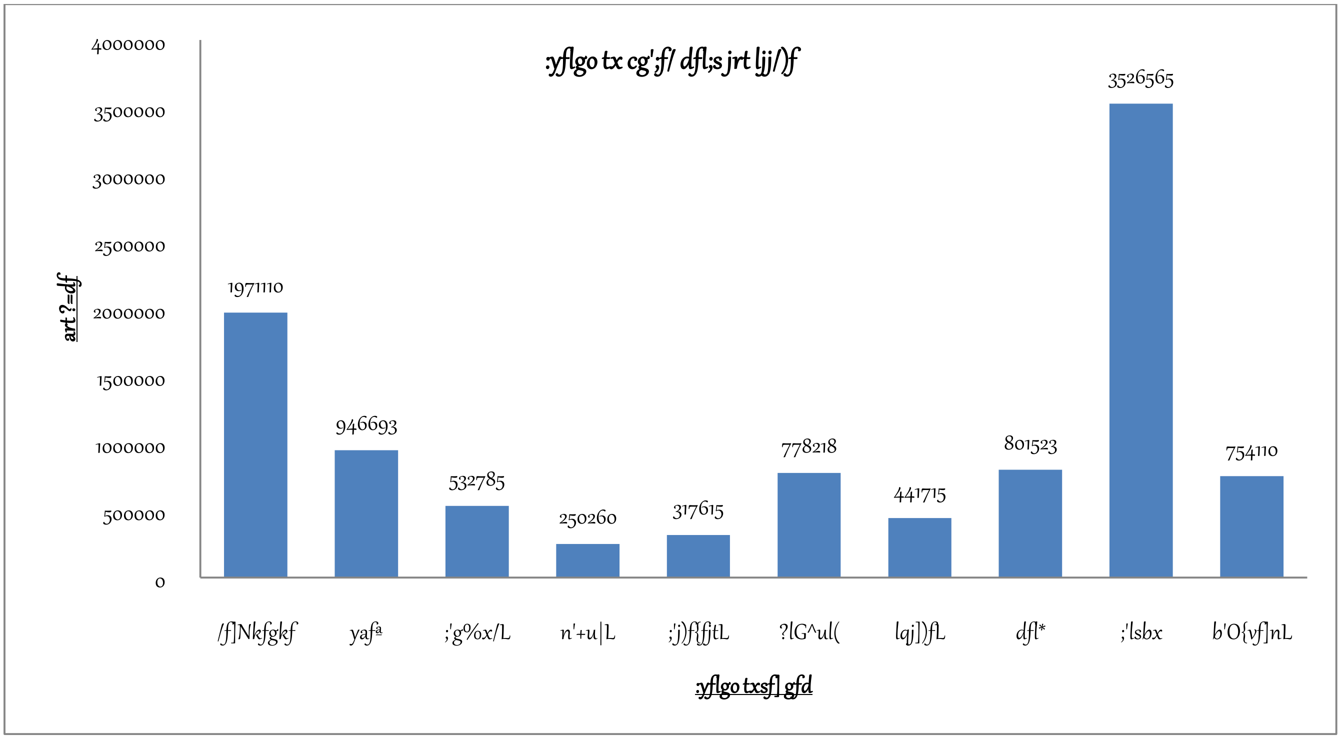
:yflgo tx cg';f/ dfl;s jrt ljj/)f
art ?=df
4000000
3500000
3000000
2500000
2000000
1500000
1000000
500000
0
1971110
946693
532785
250260
317615
778218
441715
801523
3526565
754110
/f]Nkfgkf
yaf
;'g%x/L
n'+u|L
;'j)f{fitL
?lG^ul(
lqj])fL
dfl*
;'lsbx
b'O{vf]nL
:yflgo txsf] gfd

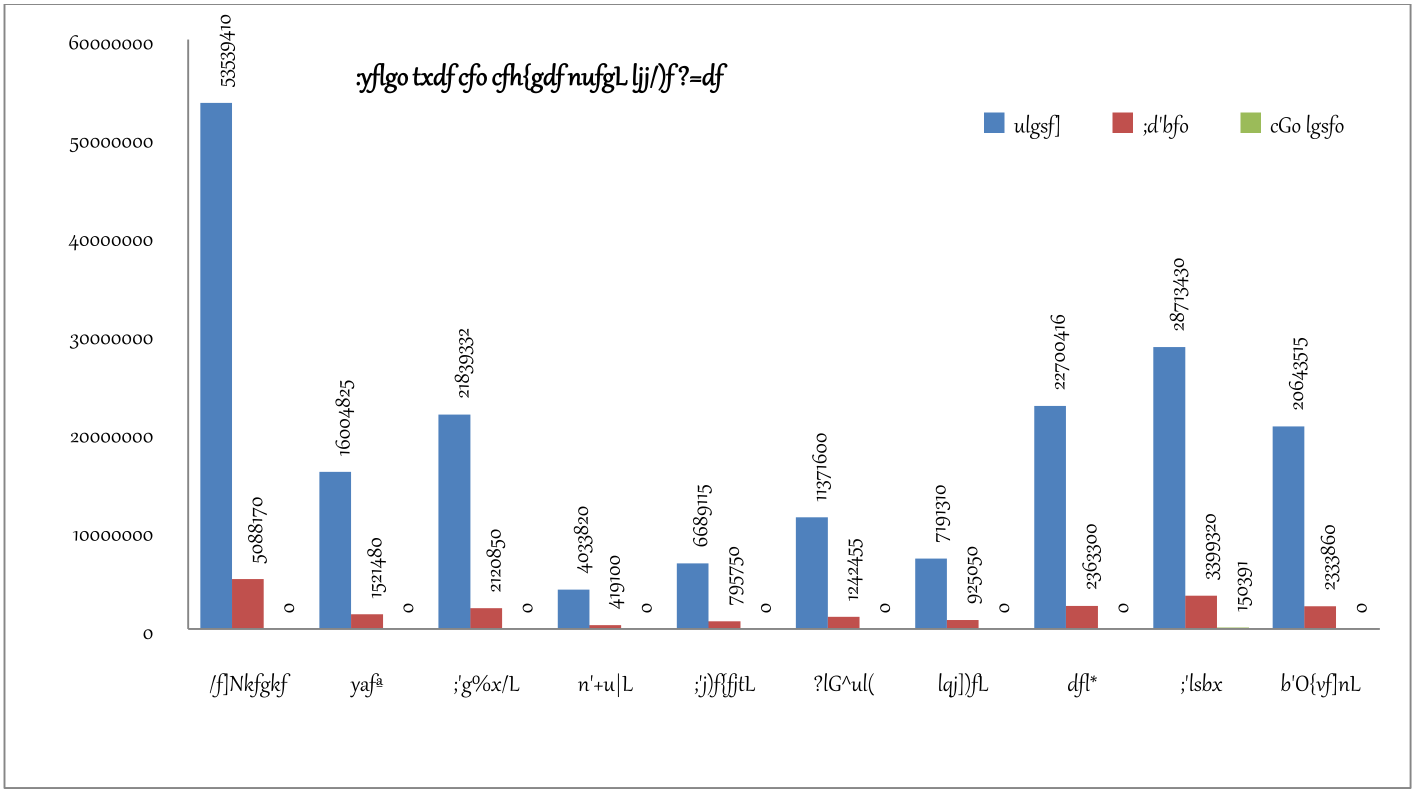
:yflgo txdf cfo cfh{gdf nufgL ljj/)f ?=df
ulgsf]
;d'bfo
cGo lgsfo
60000000
50000000
40000000
30000000
20000000
10000000
0
53539410
5088170
0
16004825
1521480
0
21839332
2120850
0
4033820
419100
0
6689115
795750
0
11371600
1242455
0
7191310
925050
0
22700416
2363300
0
28713430
3399320
150391
20643515
2333860
0
/f]Nkfgkf
yaf
;'g%x/L
n'+u|L
;'j)f{fitL
?lG^ul(
lqj])fL
dfl*
;'lsbx
b'O{vf]nL

ञण. सामुदायिक संस्थाको संस्थागत विकासः

कार्यक्रम अर्न्तगत गठन भएका सामुदायिक संस्थाहरुको स्तर उन्नती गरि उनीहरुको संस्थागत विकासको दोस्रो चरणमा पुगेको अवस्था छ। कार्यक्रम लागु भएका साविकककका केहि गाविसहरुमा सामुदायिक संस्थाहरुको व्यवस्थापन र संचालनमा सहजका लागि गाविस स्तरिय सामुदायिक संस्थाहरुको संजाल गठन भएर संचालन मा रहेका छन्। प्रतिवेदन अवधि सम्म साविकका १९ वटा गाविसमा गठन भईसकककेका छन् । भने विभिन्न पुर्वाधारका उप परियोजना निर्माण तथा कार्यान्वयनका लागि हाल सम्म १३ वटा सामुदायिक संस्थाहरुको महासंघ गठन भई कोषमा दर्ता तथा सम्झौता गरि आयोजनाहरु सम्पन्न गरिसकेका छन्।

ञञ. अनुगमन तथा मुल्यांकनः सस्थाले संचालन गरेको कार्यक्रमको कार्यान्वयन,संचालन प्रकृया, उपलब्धि र प्रभावको कार्यक्रम संचालन भएका ९ वटा गाउपालिका र १ नगरपालिकाको कार्यक्रम संचालन क्षेत्रमा प्रत्यक्षरुपमा गई सामुदायिक संस्था र कार्यक्रम अर्न्तगत सम्पन्न आय आर्जन र पुर्वाधारका आयोजनाहरुको अनुगमन गर्दै आईरहेको छ । सा.सं.हरुले संचालन गरेका क्रियाकलापहरु (आय आर्जन तथा भौतिक पुर्वाधार) उप परियोजना र सा.सं.को समय समयमा विभिन्न तहहरुबाट अनुगन गरिदै आईएको छ । प्राय सा.सं.अर्न्तगतका अनुगमन उप समिती, कर्मचारी, सहयोगी संस्था, गाविस, जिल्ला स्तर, सरोकारवाला निकाय, गरीबी निबारण कोष, प्रधानमन्त्रिको कार्यालय, अर्न्तराष्टिय कृषि विकास नियोग (क्ष्ँब्म० बाट नियमित अनुगमन गरिएको छ।

ञइ. समन्वय तथा सम्पर्क :

सहयोगी संस्थाले कार्यक्रम कार्यान्वयनको क्रममा विभिन्न निकायहरु संग समन्वय र सम्बन्ध विस्तार गर्ने गरेको छ। हाल सम्म कार्यक्रम संग विभिन्न क्रियाकलाप संचालनका लागि विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी निकाय र निजि संस्थाहरु संग समन्वय गर्दै आएको छ। जिल्ला स्तरमा जिल्ला विकास समिति, राजनीतिक दल, जिल्ला पशु सेवा कार्यालय, जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, घरेलु कार्यालय, साझेदार संस्थाहरु तथा अन्य सरोकारवाला निकायहरुसँग समन्वय गर्दै

आएको छ भने स्थानीय स्तरमा गा.वि.स., पशु सेवा केन्द्र, कृषि सेवा केन्द्र, स्वास्थ्य, राजनीतिक दल, बुद्धिजिबि तथा गाविस स्थित सरोकारवाला निकायहरुसँग समन्वय गरेर अगाडि वढिरहेको अवस्था छ, सरोकारवाला निकाय तथा राजनीतिक दलहरुसँग समन्वय गर्दै आएको अवस्था छ ।

ञघ. कोषको रोल्पा जिल्लामा परेको सकारात्मक प्रभाव

- सामुदायिक संस्थामा आवद्ध भई सदस्यहरुमा नियमित वैठक वस्ने र वचत गर्ने बानीको सिर्जना भएको ।
- आयआर्जन व्यवसाय संचालन गरी आत्मनिर्भर बन्नमा सहयोग पुगेको ।
- गा.वि.स.स्तरिय सञ्जाल गठन पश्चात् सा.सं.हरुको अनुभव आदान प्रदान गर्ने थलो बनेको ।
- सार्वजनिक कार्यमा सामुहिक योगदान गर्ने बानीको विकास । विभिन्न निकायहरु संग समन्वय, सम्बन्ध बढाउने क्षमताको विकास ।
- सामुदायिक संस्थाहरुको आयआर्जन तथा भौतिक पुर्वाधार उप परियोजनाहरुको सामाजिक लेखा परिक्षण कार्य बाट आर्थिक आय व्यय तथा भौतिक प्रगतिको बारेमा सबै सरोकारवाला र पदाधिकारीहरुलाई जानकारीका साथै पारदर्शिताको विकासमा टेवा पुगेको ।
- सामुदायिक संस्थाहरुमा घुम्ती कोष लगानी भइ स्वरोजगारको सिर्जना ।
- पुर्वाधारमा गरीब घरधुरीहरुको पहुँचमा बृद्धि ।
- ऋणका लागि बाहिर गएर चर्को व्याजबाट मुक्ती
- गरीबहरुमा सामाजिक तथा आर्थिक पुँजीको निर्माण
- सामाजिक नेतृत्व विकास तथा सामुहिक भावनाको बिकास भएको ।
- राजनैतिक दलका प्रतिनिधि, समाजसेवी, बुद्धिजिवी तथा स्थानीय जनसमुदायमा अन्य सरोकारवाला निकाएका प्रतिनिधिहरुबाट सहयोग सल्लाह सुझाव पाइएको साथै सो सहयोग बाट काम गर्नको लागि सजिलो भई उपलब्धी हासिल भएको ।

ज्ञ. सिकाइ तथा चुनौति

- गा.वि.स. स्तरको संजाललाई सक्रिय बनाए पश्चात् सामुदायिक संस्थाहरु पनि सक्रिय हुनमा सहयोग पुग्ने र सामुदायिक संस्थाको दिगोपनामा सहयोग पुग्ने भएको ।
- कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन बिषयगत क्षेत्रका निकायसंग बढी समन्वय र सहकार्यमा बिशेष जोड दिनुपर्ने ।
- सामाजिक लेखा परिक्षण कार्य गर्दा दुई वा दुई भन्दा वढी सा.सं.हरुलाई भेला गराइ संयुक्त रुपमा गर्दा अझ प्रभावकारी हुने ।
- कर्मचारी तथा सहयोगी संस्थाबाट अनुगमन कार्यलाई बढावा दिदा कार्यक्रमको प्रभावकारीता देखिने र सामुदायिक संस्थामा उत्साह तथा थप सक्रिय हुने ।
- सा.स.का पदाधिकारीहरुलाई समय समयमा क्षमता विकास सम्बन्धि तालिम हुदा कार्यक्रमको बारेमा थप जानकारी हुने ।
- भौतिक पूर्वाधार योजनाहरुको कार्यन्वयन गर्दा प्राविधिकको निरन्तर रेखदेख हुनुपर्ने ।

चुनौति

- अधिकांश समुदाय निरक्षर भएकोले सामुदायिक संस्थाको हरहिसाब राख्न र परियोजना कार्यान्वियन गर्न समस्या जसमा पुर्णतया कर्मचारी खटिनु पर्ने ।
- भौगोलिक विकटता र कार्य व्यस्तताका कारण कार्यक्रम संयोजकले नीति नियम अनुरुप सामुदायिक संस्था संग भेट्ने र फिल्ड अनुगमन कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नमा समस्या ।
- विच विचमा कर्मचारी फेरबदल हुदा कार्यक्रम सञ्चालनमा कठिनाई ।
- सा.सं.मा आयआर्जन उपपरियोजनाको सत प्रतिशत रकम उपलब्ध नहुँदा सा.सं.का सदस्यहरुमा नैराश्यता उत्पन्न भएको ।
- भौतिक पूर्वाधार योजना निर्माणको प्रकृयागत ढिलाई हुने गरेको जसले गर्दा समुदायमा काम गर्न कठिनाई हुने गरेको ।
- जनशक्तिको कमि तर काम धेरै गर्नुपर्ने बाध्यता रहेको ।

- माग धेरै र सिमित स्रोत साधन
- शिक्षाको कमि – हिसाव राख्न समस्या
- दिगोपनाको समस्या
- स्थानीय निकायहरुमा जनप्रतिनिधि तथा स्थायी संयन्त्रको अभावमा समन्वयनको प्रक्रिया तथा कार्यक्रम संचालन पूर्व क्रियाकलाप (लक्षित वर्गको पहिचान र क्षेत्र निर्धारण जस्ता) मा विवाद तथा कठिनाई ।
- कठिन भौगोलिक अवस्थितिका कारण सामाजिक नक्शांकन आर्थिक सामाजिक सर्वेक्षण बैठक संचालन जस्ता प्राविधिक प्रक्रियामा कठिनाई ।
- विषयगत सेवा केन्द्रहरु समुदाय भन्दा टाढा हुनु

ज्ञछ. कार्यक्रम संग सम्बधित सफलताका कथाहरु..

ज्ञट. कार्यक्रमका आधार स्तम्भ अनुसारका कार्यक्रमसंग सम्बन्धित फोद्योहरु

k'jf{wf/ cGt{ut vfg]kfgL lgdf{0f /f]Nkf gkf 9 Xjfdf

आय आर्जन अर्न्तगत अलैची खेती सनछहरी ७.जेलबाङ

cfo cfh{g cGt{ut t/sf/L v]tL ?G^Lu(L 8 em]gfd

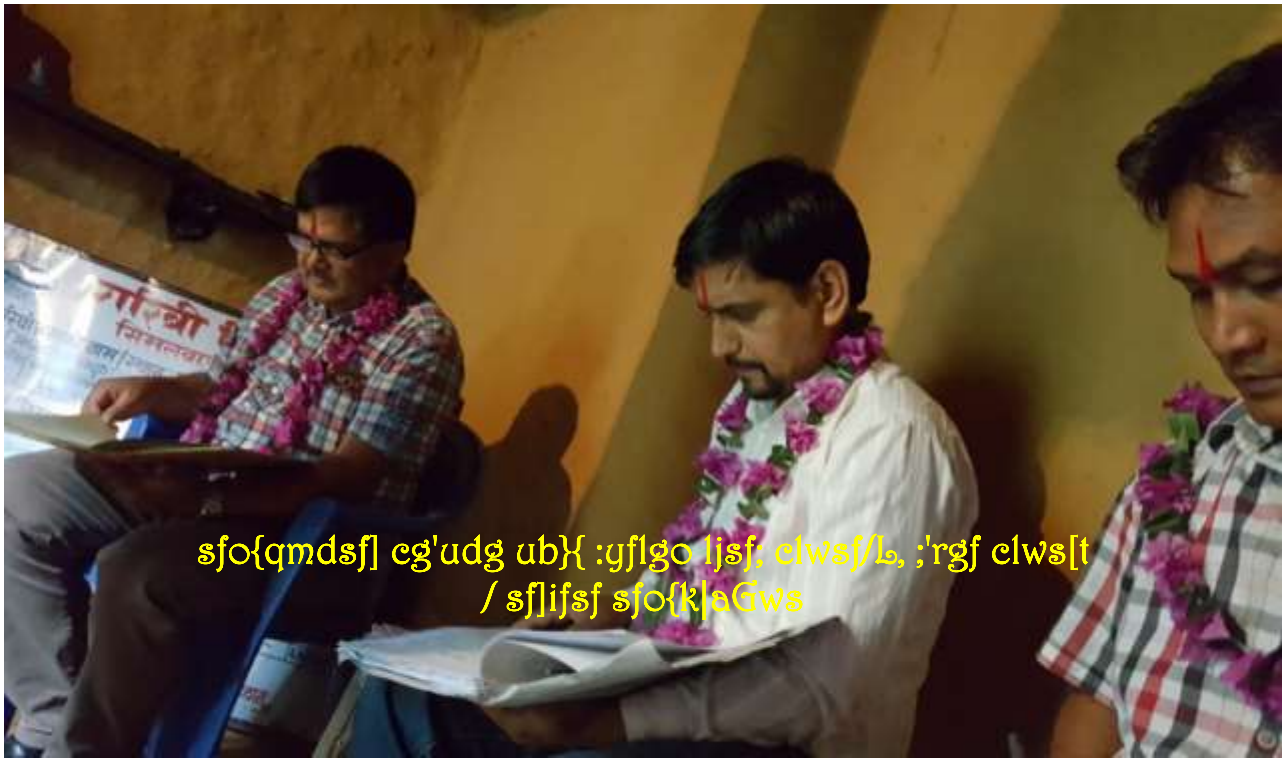

sfo{qmdsf] cg'udg ub}{ :yfgLo ljsf; clwsf/L, ;'rgf clwsf[t / sf]ifsf sfo{k|aGws

सहयोगी संस्थाका कर्मचारीहरुलाई आयोजित क्षमता विकासका लागि (SIYB ToT) तालिम

कोष कार्यक्रम अर्न्तगत रोल्पा जिल्लामा उत्पादित ७ केवी लघजलविद्यत आयोजना